

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 5. 02. 2015 r.

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk

II.517.6030.2014.ED

Pan
Płk Jacek Kitliński
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
ul. Rakowiecka 37a
02-521 Warszawa

szanowny Panie Dyrektorze

W Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich systematycznie monitorowane jest zagadnienie stosowania przez funkcjonariuszy Służby Więziennej środków przymusu bezpośredniego. Działania podejmowane są bądź w oparciu o wpływające do Biura RPO skargi bądź poprzez bezpośrednią analizę dokumentacji w czasie wizytacji jednostek penitencjarnych.

W czasie ostatniej takiej wizytacji, jaka miała miejsce w Zakładzie Karnym w Płocku w listopadzie 2014 r., zwrócono uwagę na fakt, iż w **notatkach ze stosowania środków przymusu brak jest informacji o tym, czy osadzony został pouczony o możliwości złożenia skargi na decyzję o zastosowaniu środków przymusu do sądu penitencjarnego w trybie art. 7 k.k.w.** W jednym przypadku dyrektor zakładu karnego dokonując oceny zasadności stosowania środków zawarł w notatce zalecenie dla kierownika działu ochrony, aby pouczył skazanego o przysługującym mu prawie. Zalecenie to zostało jednak sformułowane dopiero po ośmiu dniach od zakończenia stosowania środków, a zrealizowane w dniu dziewiątym. W kolejnym przypadku w notatce zawarto informację o pouczeniu skazanego przez zastępcę dyrektora zakładu o prawie do skargi, jednak brak daty nie pozwala stwierdzić, czy nastąpiło to w terminie umożliwiającym osadzonemu skorzystanie z tego prawa. Jak ustalono, żaden z osadzonych wobec których stosowano środki przymusu w Zakładzie Karnym w Płocku (badaniem objęto okres od czerwca 2013 r. do listopada 2014 r.) nie złożył skargi do sądu penitencjarnego, w dwóch przypadkach złożono je natomiast do innych organów. Znajduje

zatem uzasadnienie przypuszczenie, iż mógł tu zaważyć brak wiedzy o przysługującym im prawie do skargi.

Należy zwrócić uwagę, iż przepis art. 54 ust. 1 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 628 ze zm.) precyzuje, jakie informacje zawiera notatka ze stosowania środków przymusu. Wśród nich brakuje informacji o pouczeniu osadzonego o prawie do złożenia skargi na decyzję o zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego, w trybie art. 7 k.k.w. Ze względu jednak na fakt, że zastosowanie środków przymusu ingeruje bezpośrednio w sferę praw człowieka, **Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na stanowisku, że mimo formalnego braku obowiązku nałożonego na funkcjonariuszy Służby Więziennej w tym przedmiocie, każdorazowo po zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego osadzony powinien zostać niezwłocznie pouczony o prawie złożenia skargi na decyzję w tym przedmiocie do sądu penitencjarnego, a informacja o dokonaniu pouczenia powinna zostać odnotowana w dokumentacji ze stosowania środków, co osadzony poświadczałby własnoręcznym podpisem.**

Zapewnienie prawidłowego pouczenia o możliwości złożenia skargi na decyzję o zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego, wzmacnia gwarancję praworządnego stosowania tych środków.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę Pana Dyrektora o przedstawienie stanowiska w przedmiotowej kwestii oraz rozważenie możliwości wydania polecenia podległym sobie funkcjonariuszom w celu wprowadzenia tego rodzaju praktyki.

Z poważaniem

